

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 P 078107 16 GŽ
Brčko, 08.11.2016. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Lucić Josipe, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Nedić Srđana, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja B. A. iz B., zastupanog po punomoćniku M. O., advokatu iz B., protiv tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupanog po zakonskom zastupniku Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, vps. 30.260,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 078107 14 P od 01.02.2016. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 08.11.2016. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja B. A. iz Brčkog SE ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 0 P 078107 14 P od 01.02.2016. godine, POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom, prvim stavom izreke obavezan je tuženi da tužitelju na ime naknade isplati iznos od 900,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 26.08.2011. godine do konačne isplate u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Istom presudom, drugim stavom izreke, tužitelj je obavezan da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.042,07 KM u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja a trećim stavom izreke sa viškom tužbenog zahtjeva tužitelj je odbijen.

Navedenu presudu žalbom pobija tužitelj, a kako proizlazi iz sadržaja žalbe pobija odluku prvostepenog suda sadržanu u drugom i trećem stavu izreke zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže „da se žalba uvaži osporeno rješenje ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno odlučivanje“.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14) ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga:

Tužitelj u ovom sporu zahtijeva da mu tuženi plati 30.260,00 KM, koji iznos je isplatio na ime nagrade advokatu B. F. (prema potvrdama B.F. od 11.03.2014. godine i 24.10.2010. godine) kao njegovom braniocu u krivičnom postupku, vođenom kod Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pod brojem 96 0 K 002422 10 K, a u kom postupku je donesena presuda 03.06.2011. godine kojom je tužitelj oslobođen optužbe da je počinio krivično djelo iz člana 180 stav 1 Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (koja presuda je postala pravosnažna), pa kako trošak nagrade predstavlja nužni izdatak tužitelja i da je ovaj iznos slobodno ugovoren kao visina nagrade za određeni posao, saglasno članu 28 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata, traži da tuženi navedeni iznos njemu nadoknadi na osnovu odredaba članova 154, 155 i 172 Zakona o obligacionim odnosima u vezi sa članovima 186 stav 2 i 189 stav 4 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 26.08.2011. godine do konačne isplate, prema članu 277 Zakona o obligacionim odnosima).

Zahtjevu tužitelja tuženi se usprotivio prigovorima da je tužitelj dužan platiti nagradu i naknadu troškova svom braniocu, da tužitelj u krivičnom postupku takav zahtjev nije postavio prema sudu ni prema tuženom i da nema zaključenog pismenog ugovora, između tužitelja i njegovog branioca-advokata B.F., u pogledu konkretnog iznosa kao dogovorenog iznosa nagrade.

Kako proizlazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je obavezao tuženog „da tužitelju na ime naknade isplati iznos od 900,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 26.08.2011. godine do isplate“ (odluka sadržana u prvom stavu izreke) jer su to troškovi, koji u smislu člana 189 u vezi sa članovima 185 i 190 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pripadaju tužitelju po važećoj advokatskoj tarifi (kao troškovi za nužne izdatke i troškovi branioca prema članu 4 stav 1 tačka a), članu 4 stav 4 i članu 4 stav 5 Advokatske tarife Federacije BiH) dok je višak tužbenog zahtjeva odbio (odluka sadržana u trećem stavu izreke) jer, iako je tužitelj u ovom postupku tvrdio da je sa braniocem advokatom B. F. posebno dogovorio iznos nagrade u smislu člana 39 Advokatske tarife Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 67/02), kada sa advokatom nije zaključio pismeni ugovor (činjenica koja u postupku nije sporna) njegovom zahtjevu za naknadu od dosuđenog iznosa do traženog iznosa ne može se udovoljiti („zahtjev se u tom dijelu ne može usvojiti jer mu ne pripada pravo da mu se isplati naknada u iznosu koji traži i kada je iznos od ukupno 30.260,00 KM, prema dokazima koje je proveo u postupku, platio braniocu“).

Odluku sadržanu u drugom stavu izreke prvostepene presude, kojom je obavezan tužitelj da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.042,07 KM, prvostepeni sud je zasnovao na odredbama članova 119 i 120 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine a do odluke o obavezi tužitelja došao je nakon što je odredio troškove postupka tužitelja prema njegovom opredijeljenom troškovniku od 09.12.2014. godine i Tarifi Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 67/02), kao i troškove tuženog (prema opredijeljenom troškovniku), zatim je utvrdio uspjeh tužitelja i uspjeh tuženog u ovom sporu i koji iznos troškova im pripada prema uspjehu i u konačnici u skladu sa odredbom člana 119 stav 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izvršio je prebijanje troškova koji im pripadaju te utvrdio da je pozitivna razlika u korist tuženog i to za iznos od 1.042,07 KM koji iznos je tužitelj dužan, na ime naknade troškove ovog spora, isplatiti tuženom.

Tužitelj u uvodu žalbe navodi da prvostepenu presudu pobija zbog povrede odredaba parničnog postupka, međutim, u obrazloženju žalbe samo ukazuje šta propisuje član 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kada presuda inače nema razloga o odlučnim činjenicama i tvrdi da prvostepeni sud „nije stekao izvjesno uvjerenje niti o postojanju niti o nepostojanju relevantnih činjenica da bi mogao donijeti odgovarajuću odluku“, pa kod iznesenog ovaj sud nije mogao ispitati osnovanost ovog žalbenog razloga jer saglasno važećem procesnom zakonu kada se u žalbi ukazuje na povredu odredaba parničnog postupka onda je žalitelj dužan decidno odnosno određeno navesti i koja odredba nije primijenjena ili nije pravilno primijenjena i kako je to uticalo na zakonitost donesene odluke.

Kada obrazlaže žalbene razloge pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava tužitelj u suštini ukazuje da odbijanju viška zahtjeva nije bilo mjesta (kako je odlučio prvostepeni sud trećim stavom izreke) kod utvrđenih činjenica u postupku

da je u krivičnom postupku koji je vođen kod Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pod brojem 96 0 K 002422 10 K, protiv tužitelja kao optuženog, branilac tužitelja bio advokat B. F.,

da su tužitelj i branilac dogovorili nagradu u iznosu od 30.260,00 KM, dakle, „postigli su saglasnost volja o predmetu ugovora i cijeni, kao bitnim elementima, pa se može reći da je ugovor zaključen (a odredba člana 99 stav 2 Zakona o obligacionim odnosima propisuje da treba istraživati zajedničku namjeru ugovarača, a ne držati se doslovnog značenja upotrijebljenih izraza)“,

da je nagradu u iznosu od 30.260,00 KM, u pogledu kog iznosa su postigli saglasnost o visini nagrade, tužitelj platio braniocu

pa je kod navedenog prvostepeni sud, zbog pogrešnog pravnog pristupa, odbio višak zahtjeva tužitelja.

Ovaj sud nalazi da tužitelj navodima žalbe nije doveo u pitanje zakonitost odluke prvostepenog suda sadržane u trećem stavu izreke.

Naime, odredba člana 189 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u prvostepenoj presudi očiglednom greškom u kucanju naveden je član 186 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) reguliše troškove postupka u slučaju obustave postupka, oslobađajuće ili odbijajuće presude i prema ovoj odredbi u slučaju oslobađajuće presude (koja presuda je donesena u odnosu na B. A. kao optuženog u krivičnom postupku Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 002422 10 K) sud je dužan donijeti odluku da troškovi krivičnog postupka iz člana 185 stav 2 tačke a do f, kao i nužni izdaci optuženog i nužni izdaci i nagrada branioca padaju na teret budžetskih sredstava, kako je i odlučeno presudom donesenom 03.06.2011. godine u navedenom krivičnom postupku.

Stavom 4 istog člana propisano je, da ako zahtjev za naknadu nužnih izdataka i nagrade iz stava 1 ne bude usvojen ili sud o njemu ne donese odluku u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, da optuženi i branilac imaju pravo da potraživanje ostvaruju u parničnom postupku protiv Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Međutim, iz sadržaja člana 186 stav 2 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (koji reguliše situaciju kada se o troškovima postupka odlučuje posebnim rješenjem jer su u vrijeme donošenja prvostepene krivične odluke nedostajali podaci o visini troškova) proizlazi da su, kod odluke donesene u navedenom krivičnom postupku, optuženi B. A. i njegov branilac advokat B. F. morali podnijeti krivičnom sudu

zahtjev za isplatu nagrade braniocu i zahtjev (sa podacima) su morali podnijeti u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja pravosnažne presude, odnosno od dana pravosnažnosti presude, a krivični sud je onda dužan, u roku od tri mjeseca (saglasno članu 189 stav 4 ZKP-a Brčko distrikta BiH), odlučiti povodom zahtjeva za naknadu.

Kod naprijed navedenog pretpostavke za ostvarivanje konkretnog potraživanja optuženog i njegovog branioca, u parničnom postupku protiv Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, su podnošenje zahtjeva krivičnom sudu u određenom roku (u roku od šest mjeseci) i da krivični sud o zahtjevu u propisanom roku nije odlučio (u roku od tri mjeseca) odnosno da je odlukom koju je donio (u roku od tri mjeseca) zahtjev odbio.

Tužitelj B. A. u ovom parničnom postupku potražuje od Brčko distrikta Bosne i Hercegovine iznos od 30.260,00 KM kao nagradu koju je isplatio advokatu B. F. (njegovom braniocu u navedenom krivičnom postupku) koji iznos nije nagrada predviđena Tarifom Federacije BiH - „Službene novine Federacije BiH“ broj 67/02 (tarifa koja je u primjeni pred sudovima Distrikta) i prvostepeni sud je odlučujući o ovom zahtjevu (a pravosnažnim rješenjem krivičnog suda odnosno Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 0 K 002422 14 K od 25.03.2014. godine, zahtjev B. A. za isplatu troškova krivičnog postupka odbačen je kao neblagovremen) sudio tako da je prvim stavom izreke presude dosudio tužitelju iznos od 900,00 KM „kao troškove koji mu pripadaju po važećoj advokatskoj tarifi za nužne izdatke i troškove branioca“ a trećim stavom izreke sa viškom tužbenog zahtjeva tužitelja je odbio jer nije dokazao da je sa braniocem zaključio pismeni ugovor, kojim su ugovorili posebnu tarifu odnosno veći iznos nagrade, od nagrade koja po tarifi pripada.

Kako je protiv prvostepene presude žalbu izjavio samo tužitelj to je ovaj sud mogao ispitati odluku sadržanu u trećem stavu izreke presude sa aspekta žalbenih navoda tužitelja i našao je da je žalba neosnovana s obzirom da optuženi i njegov branilac u parničnom postupku, kada su ostvarene pretpostavke za donošenje odluke u tom postupku u pogledu konkretnog zahtjeva, mogu ostvariti pravo na nagradu branioca prema mjerodavnoj tarifi ako za posebno dogovoreni iznos nagrade ne postoji zaključen ugovor u pismenom obliku (članom 39 stav 2 Tarife Federacije BiH – „Službene novine Federacije BiH“, broj 67/02, propisano je da ugovor o određivanju posebnog iznosa nagrade mora biti u pismenom obliku) onda kada ugovora u pismenom obliku nema odluka sadržana u trećem stavu izreke prvostepene presude zakonita je (nesporna je činjenica u postupku da B. A. i njegov branilac B. F., ugovor o nagradi u iznosu od 30.260,00 KM, nisu zaključili u pismenom obliku).

Odluku prvostepenog suda o naknadi troškova postupka (odluka sadržana u drugom stavu izreke) tužitelj žalbom, po ocjeni ovog suda, nije doveo u pitanje jer su u obrazloženju prvostepene presude navedeni jasni razlozi za odluku kojom je tužitelj obavezan da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.042,07 KM, koja odluka je rezultat pripadajućih troškova tužitelja i tuženog, prema njihovom uspjehu u ovom sporu i rezultat je procesnog prebijanja troškova koji njima pripadaju (sve prema pravnom shvatanju Panela za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti).

Sa navedenog i kako prvostepena presuda nije donesena ni uz povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude, a na osnovu odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Josipa Lucić